

Nevenactiviteiten publieke omroepen

Nevenactiviteiten van publieke media-instellingen moeten voorafgaand toestemming krijgen van het Commissariaat gezien de nationale en Europeesrechtelijke publieke waarden, zoals eerlijke concurrentieverhoudingen, rechtmatige besteding van publiek geld en de non-commercialiteit van de publieke media-instellingen.

Omroepen zijn door de veranderingen in het medialandschap steeds vaker op zoek naar andere manieren om inkomsten te genereren. Er is sinds 2009 sprake van een grote instroom van meldingen nevenactiviteiten en de verwachting is dat het aantal meldingen van nevenactiviteiten vanaf 2016 zal toenemen als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen.

Sinds de invoering van de Beleidsregels nevenactiviteiten 2009 toetst en evalueert het Commissariaat met regelmaat de werkwijze en regels samen met publieke media-instellingen en andere betrokkenen. Naar aanleiding van de evaluatie is gekeken naar een vereenvoudiging van met name de aanvraagprocedure, de clustering van nevenactiviteiten en de mogelijkheid om generieke toestemmingen te gaan verlenen. Deze evaluatie heeft geleid tot nieuwe Beleidsregels nevenactiviteiten 2016.

In de zomer van 2015 heeft het Commissariaat de nieuwe Beleidsregels nevenactiviteiten openbaar geconsulteerd. De reacties naar aanleiding van de consultatie zijn meegewogen bij het vaststellen van de Beleidsregels. Deze zijn in december 2015 gepubliceerd, tegelijk met het [rapport evaluatie nevenactiviteiten 2009-2014](#).

De nieuwe Beleidsregels nevenactiviteiten zijn op 1 januari 2016 in werking getreden. De beleidsregels beschermen onder andere marktpartijen tegen oneerlijke concurrentie en voorkomen dat publiek geld weglekt. De bijstelling van de beleidsregels realiseert een administratieve lastenverlichting voor de publieke media-instellingen. Alle nevenactiviteiten worden in een openbaar register opgenomen. Dit register is in te zien op de website van het Commissariaat.

Op basis van de uitkomsten in het rapport is een aantal wijzigingen in de Beleidsregels doorgevoerd ten opzichte van de oude Beleidsregels nevenactiviteiten 2009.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Om informatie beter toegankelijk en vindbaar te maken is in de Beleidsregels nevenactiviteiten 2016 een aantal beleidsbrieven en oude ontheffingen over nevenactiviteiten samengebracht. Het betreft onder andere de Beleidsregels nevenactiviteiten 2009, de (cluster)brief van het Commissariaat van 23 december 2008, de (merchandise)brief van het Commissariaat van 15 juli 2008 en de Beleidsregels ontheffingen programmatitel nevenactiviteiten publieke omroep van 19 februari 2008.
- Om de voorafgaande toetsing van nevenactiviteiten beter te kunnen uitvoeren, geldt sinds 2008 voor de publieke media-instellingen die landelijk media-aanbod verspreiden een systeem waarbij nevenactiviteiten gecategoriseerd zijn. Deze categorisatie wordt clusterindeling genoemd. In de nieuwe beleidsregels is de clustering van nevenactiviteiten vereenvoudigd en van toepassing op alle publieke media-instellingen. Een belangrijke reden om nevenactiviteiten ook in 2016 te blijven indelen in clusters, is dat de clusterindeling een betere stroomlijning van melding en afhandeling van nevenactiviteiten mogelijk maakt. Afhankelijk van het cluster waarin de nevenactiviteit wordt ingedeeld worden bijvoorbeeld andere voorwaarden gesteld aan de relatietoets.
- Ook heeft het Commissariaat wijzigingen opgenomen voor de beoordeling van de

kostendekkendheid. Voorbeelden van deze wijzigingen zijn het stellen van voorwaarden bij hoog risico nevenactiviteiten en het verrekenen van aanloopverliezen gedurende vier boekjaren.

- Verder is de aanmeldprocedure van nevenactiviteiten vereenvoudigd. De aanvrager hoeft nog maar één digitaal aanvraagformulier in te vullen. Aan de hand van vragen wordt de aanvrager door het meldingsproces geleid. Afhankelijk van de antwoorden worden de juiste vervolgvragen gesteld of worden aanvullende documenten ter ondersteuning van de melding opgevraagd, zoals een begroting of licentieovereenkomst.

Voor enkele typen nevenactiviteiten is de afgelopen jaren een dusdanig bestendige praktijk gevormd dat het Commissariaat hiervoor een generieke toestemming geeft. Het Commissariaat heeft bijvoorbeeld een generieke toestemming voor alle publieke media-instellingen verleend voor het op de markt (laten) brengen van onverkort publiek media-aanbod op fysieke dragers en video on demand; de verkoop van programma's en fragmenten door landelijke publieke media-instellingen aan derden aan de hand van de Tarievenlijst hergebruik archiefmateriaal van het Nederlands instituut voor Beeld en Geluid; en het verkopen van producten of diensten van derden. Melding van nevenactiviteiten die binnen de generieke toestemming, en de daarin gestelde voorwaarden worden verricht, is in die gevallen voldoende.

Cijfers

	Liquide middelen	2016	2015
Ministerie van Financiën		103.480	151.644
ING Bank		2	4
		103.482	151.648

* Deze aantallen omvatten niet de meldingen die na beschouwing geen nevenactiviteit bleken te zijn, intrekkingen, gemelde nevenactiviteiten die in 2016 worden beoordeeld en beoordeelde aanvragen tot publiek-private samenwerking. Deze aantallen omvatten wel nevenactiviteiten die in 2014 werden gemeld en in 2015 zijn beoordeeld.